

ข่าวจากหนังสือพิมพ์ ไทยรัฐ ฉบับวันพุธที่ 12 ตุลาคม 2559

วิสัยทัศน์แจ๊ค หม่า "เล็กทรงพลัง"

เปิด“อี-โรด”โลกาภิวัตน์สานฝันธุรกิจรายย่อย

หลังได้พบกับ พล.อ.ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกษ และหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ (คสช.) แล้ว นายแจ๊ค หม่า ประธานกลุ่มบริษัท อาลีบาบา ธุรกิจค้าส่งค้าปลีกอี-คอมเมิร์ซ (e-commerce) รายใหญ่ของจีน ซึ่งได้รับเชิญจากรัฐบาลไทยเป็นตัวแทนภาคเอกชน 34 ประเทศเข้าร่วมการประชุมกรอบความร่วมมืออนุภาคเอเชีย (ACD:Asia Co-operation Dialogue) ได้เข้าพบนายสมคิด จาตุศรีพิทักษ์ รองนายกรัฐมนตรีอีกครั้ง

นายสมคิดกล่าวว่า นายแจ๊ค หม่า ได้บอก ความตั้งใจของเขาว่า ไม่ได้ต้องการมาทำธุรกิจในไทย แต่ประสงค์จะเข้ามามีส่วนร่วมในการยกระดับเรื่องเศรษฐกิจดิจิทัลในไทยเหมือนที่เคยได้ช่วยรัฐบาลจีนและรัฐบาลอีกหลาย ประเทศมาแล้ว โดยต้องการที่จะช่วยเหลือวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (เอสเอ็มอี) หรือผู้ประกอบการรายย่อย ซึ่งมีสัดส่วนกว่า 90% ของผู้ประกอบการไทย ได้มีโอกาสค้าขายไปยังต่างประเทศบนแพลตฟอร์มเดียวกันเพื่อให้รายย่อยมีหนทางในการค้าขายได้มากขึ้น

นอกจากนี้ ยังจะช่วยฝึกอบรมนักธุรกิจและเอสเอ็มอีไทยเรื่องการค้าขายผ่านระบบอี-คอมเมิร์ซ โดยร่วมกับรัฐบาล และสถาบันการศึกษาไทยเปิดสอนระบบนี้ ตั้งเป้า 2 ปีจะฝึกอบรมให้ได้ 100,000 ราย เพื่อให้เกิดการตื่นตัวในคนรุ่นใหม่ และสร้างผู้ประกอบการใหม่ (Start-up) ขายสินค้าให้กับคนทั่วโลก โดยนายหม่าคาดหวังให้เด็กไทยทำการค้าแบบอี-คอมเมิร์ซเป็นตั้งแต่ปีนี้ เป็นต้นไป ซึ่งจะมีการตั้งคณะกรรมการร่วม 2 ฝ่ายจัดทำแผนปฏิบัติการกันทันที

นายหม่ายังได้เข้าร่วมการสนทนาในกิจกรรมคู่ขนานกับนายชุตินทร คงศักดิ์ อธิบดีกรมเศรษฐกิจระหว่างประเทศ กระทรวงการต่างประเทศภายใต้บรรยากาศการพูดคุยกันอย่างเป็นกันเองเพื่อเปิดโอกาสให้ผู้ประกอบการรุ่นใหม่ได้แลกเปลี่ยน เรียนรู้แนวทางการบริหาร และต่อยอดการพัฒนาธุรกิจด้วยระบบนี้ ภายใต้แนวคิดที่เขาได้กล่าวกับบรรดาผู้เข้าร่วมการสนทนาที่กระทรวงการต่างประเทศว่า...

หลายคนบอกว่า ปัญหาที่โลกกำลังเผชิญอยู่ทุกวันนี้ มาจากกระแสโลกาภิวัตน์ (Globalization) แต่เขาไม่เห็นด้วย เขาเห็นว่าโลกาภิวัตน์ ยังเดินมาไม่ถึงจุดสมบูรณ์ด้วยซ้ำ ที่ไม่สำคัญ ยังไม่เปิดโอกาสให้ธุรกิจเล็กๆ มีสิทธิ์มีส่วนร่วมในกระแสที่เกิดขึ้น “ช่วง 20 ปีที่ผ่านมา โลกาภิวัตน์ เกิดขึ้น ก็เพื่อบริษัทใหญ่ๆ ในประเทศพัฒนาแล้ว เราควรให้โลกาภิวัตน์ เป็นสิ่งที่ทุกคนมีส่วนร่วม ควรช่วยให้คนรุ่นใหม่-บริษัทเล็กๆ มีโอกาสก้าวไปสู่ความท้าทายร่วมกัน”

นายหมากล่าวด้วยว่า เขาเชื่ออย่างยิ่งว่า ในอีก 20-30 ปีข้างหน้า โลกใบนี้จะเป็น Small is beautiful. Small is powerful. Small is wonderful. “ยิ่งเล็กยิ่งสวยงาม ยิ่งเล็กยิ่งทรงพลัง ยิ่งเล็กยิ่งวิเศษสุด” เพราะฉะนั้น เราควรให้ประเทศกำลังพัฒนาได้มีโอกาสมากขึ้น เช่นเดียวกันก็ควรส่งเสริมให้คนรุ่นใหม่มีโอกาสมากขึ้นด้วย

“หลายพันปีก่อน เรามี Silk Road (เส้นทางสายไหม) ขณะนี้ เราควรมี e-road (เส้นทางอิเล็กทรอนิกส์) เพื่อให้ธุรกิจขนาดเล็กค้าขาย ทำธุรกิจได้ง่าย คล่องตัว ในอนาคต โลกจะมีการปฏิรูปเทคโนโลยี และผมให้เวลา 50 ปี... ช่วง 20 ปีข้างหน้า อินเทอร์เน็ตจะกลายเป็นของเก่า จากนั้นอีก 30 ปีต่อไป โลกเราจะซื้อ-ขายปลีก ในรูปแบบใหม่ (new retail) คือ online กับ offline และเข้าสู่ยุคการผลิตใหม่ที่เรียกว่า IOT (Internet of Things) มีระบบการเงินใหม่โลกในยุค IT เอเชียอาจล้ำหลังสหรัฐฯ แต่เดี๋ยวนี้เราไปไวเหมือนนกบกระโดด เองง่ายๆ 15 ปีที่แล้ว ใครจะเชื่อว่าธุรกิจ e-commerce ของจีนจะโตเร็ว ขนาดนี้ ก็ในเมื่อโครงสร้างสาธารณูปโภคเพื่อการค้าของจีนยังแย่มากๆ”

ผู้ก่อตั้งอาลีบาบากล่าวต่อว่า ถ้าจะว่าไปแล้ว e-commerce ในสายตาสหรัฐฯ เปรียบเหมือน “ของหวาน” แต่จีน มอง e-commerce เป็น “อาหารจานหลัก” เพราะอะไร ก็เพราะสหรัฐฯ มีห้างค้าปลีกยักษ์ใหญ่ทุกเมืองทั่วประเทศ อย่าง Walmart, Kmart แต่จีนไม่มีแบบนั้น สถาบันวิทยุสราธรรม์ รายงานคำพูดของนายหม่าอย่างชัดเจนด้วยว่า

“ในยุคที่เครื่อง PC เฟื่องฟู ชาวนาชาวสวนเราไม่มี และใช้กันไม่เป็น แต่ยุคนี้ชาวนาชาวไร่มีมือถือเพื่อเชื่อมต่อการค้ากับคนทั่วโลกได้มากกว่า 4,000 ล้านคน ไฟฟ้าประดิษฐ์คิดค้นขึ้นในยุโรป แต่ไปใช้มากในอเมริกา อินเทอร์เน็ต คิดค้นในอเมริกา แต่มาใช้ประโยชน์กันมากในเอเชีย ถ้าคนเอเชียใช้ประโยชน์จากสิ่งนี้ให้เต็มที่ และเต็มกำลัง คิดดูเถอะว่าเราจะโตกันขนาดไหน ผมจึงมองว่าเอเชียนั้นมีศักยภาพ”

นายหม่าตั้งคำถามให้ผู้ร่วมสนทนาขบคิดด้วยว่า จะทำยังไงให้เอเชียเชื่อมต่อกับอนาคตที่เขาพูดถึง ซึ่งหมายถึงสังคมที่ยิ่งเล็กยิ่งสวยงาม ทรงพลัง และวิเศษสุด ในโลกยุคข้อมูล เราต้องสู้กันด้วยความฉลาดและสมอง ไม่ใช่พลังกำลัง เข้าคว้าโอกาสที่เห็น “ขอให้มีความหวังที่กล้าแกร่ง เปิดใจกว้าง ยอมรับเอาเทคโนโลยีเข้ามาเป็นส่วนหนึ่งในชีวิต ไม่ว่าจะบริษัทคุณจะเล็กแค่ไหน ประเทศจะเล็ก หรือด้อยเพียงใด... คุณก็สู้ได้แน่นอน”

ต้นแบบของธุรกิจค้าส่ง-ค้าปลีกรายใหญ่ยักษ์ดับท้ายบทสนทนาของเขาว่า หลายคนบอกว่าเทคโนโลยีทำให้คนตกงาน “แต่ผมว่าไม่จริง เทคโนโลยีมีแต่จะยิ่งสร้างงาน อย่างอาลีบาบาของผม สร้างงานให้คนในประเทศแล้ว 13 ล้าน ตำแหน่ง เทคโนโลยีเป็นปัจจัยสำคัญในการจัดปัญหาความยากจนด้วยซ้ำ”

กรม. ทุ่มงบอกว่าพันล. ออกมาตรการพัก-ยึดชำระหนี้ ช่วยเกษตรกรถูกน้ำท่วม

ที่ประชุม ครม. เห็นชอบมาตรการช่วยเหลือผู้ประสบอุทกภัยปี 59/60 ที่มุ่งบอกว่าพันล้าน ช่วยเกษตรกรถูกน้ำท่วม ออกมาตรการพัก-ขยายเวลาชำระหนี้

วันที่ 11 ต.ค.59 นายกอบศักดิ์ ภูตระกูล ผู้ช่วยประจำสำนักนายกรัฐมนตรี กล่าวว่า ที่ประชุม ครม. เห็นชอบมาตรการช่วยเหลือผู้ประสบอุทกภัยปี 2559/2560 โดยต้องเป็นเกษตรกรที่อยู่ในพื้นที่ตามประกาศ เขตให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติอุทกภัย ตั้งแต่วันที่ 18 พฤษภาคม 2559 จนกว่าจะสิ้นสุดฤดูฝน ภาคใต้ หรือเดือนกุมภาพันธ์ 2560 และเป็นเกษตรกรที่ขึ้นทะเบียนประกอบกิจการเกษตรกับกระทรวง เกษตรและสหกรณ์ก่อนเกิดภัยพิบัติ โดยจะช่วยเหลือด้านพืช ประมง ปศุสัตว์ ครั้วเรือนละ 3,000 บาท จำนวน 5,427 หมู่บ้าน หมู่บ้านละ 120 ครั้วเรือน วงเงินรวมหนึ่งพันเก้าร้อยห้าสิบล้านเจ็ดแสนสองหมื่นบาท (1,953,720,000 บาท) ระยะเวลาดำเนินการตั้งแต่ 18 พฤษภาคม 2559 – 28 กุมภาพันธ์ 2560

นอกจากนี้ ยังมีมาตรการพักชำระหนี้และขยายระยะเวลาชำระหนี้แก่เกษตรกรผู้ประสบอุทกภัยปี 2559/2560 โดยสหกรณ์หรือเกษตรกรจะขยายระยะเวลาชำระหนี้ในสัญญาเงินกู้ระยะเวลา 6 เดือน โดย รัฐบาลจะชดเชยดอกเบี้ยให้สหกรณ์หรือกลุ่มเกษตรกรแทนสมาชิกตามอัตราที่สหกรณ์หรือกลุ่มสหกรณ์ เรียกเก็บจากสมาชิกซึ่งบประมาณประจำปี 2560 วงเงิน 306 ล้านบาท ขณะที่กองทุนพัฒนาสหกรณ์ สนับสนุนเงินกู้ปลอดดอกเบี้ยให้สหกรณ์กู้ในวัตถุประสงค์เป็นทุนให้สมาชิก กู้ปลอดดอกเบี้ยระยะเวลา 1 ปี รายละ 50,000 บาท ในกรอบวงเงินประมาณ 100 ล้านบาท

สำหรับลูกค้า ธ.ก.ส.จะขยายเวลาชำระหนี้ไม่เกิน 12 เดือน พร้อมกำหนดเวลาชำระหนี้เดิมให้ เหมาะสมกับภาวะการผลิตของเกษตรกรแต่ละราย และให้สินเชื่อใหม่แก่เกษตรกรเพื่อฟื้นฟูการประกอบ อาชีพภายในวงเงินกู้รายละไม่เกิน 50,000 บาท ดอกเบี้ยเอ็มอาร์อาร์ รวมทั้งมาตรการฟื้นฟูอาชีพสนับสนุน ปัจจัยการผลิตและความรู้ในการปรับตัวต่อภัยพิบัติ เช่น ส่งเสริมการปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ หรือการปลูก พืชหลากหลาย โครงการธนาคารโคกระบือ

** เกาะติดสถานการณ์น้ำท่วม **

ราคาดัน-ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ดีฮวบ! หนักกระทบเกษตรกร 5 ล้านครั้วเรือน

ราคาสินค้าเกษตรดิ่งไม่หยุด! โดยเฉพาะมันสำปะหลัง-ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ หลังผลผลิตทยอยออกสู่ตลาดมากขึ้น ประกอบกับผู้ผลิตอาหารสัตว์ ไม่ชะลอนำเข้าข้าวสาลี ตาม "พาณิชย์" ร้องขอ ด้าน "อภิรดี" ยังมั่นใจ มาตรการที่มีดึงราคาขึ้นได้ชั่วคราว

วันที่ 11 ต.ค.59 ผู้สื่อข่าวรายงานจากกระทรวงพาณิชย์ว่า ขณะนี้ ราคาสินค้าเกษตรหลายรายการปรับตัวลดลงอย่างต่อเนื่อง โดยมันสำปะหลัง เชื้อแป้ง 25% จ.นครราชสีมา กิโลกรัม (กก.) ละ 1.45-1.55 บาท จากราคาต่ำสุดที่ กก.ละ 1.20 บาท ขณะที่เดือน ก.ย.อยู่ที่กก.ละ 1.70-2.00 บาท ส่วนราคามันเส้น ณ โกดังผู้ส่งออก จ.พระนครศรีอยุธยา เฉลี่ย กก.ละ 5.10-5.45 บาท ลดลงจาก 5.60-5.85 บาท ราคาส่งออกมันเส้นเอฟโอบี กรุงเทพ (ท่าเรือกรุงเทพ) ตันละ 170-175 เหรียญสหรัฐ ลดจากตันละ 180 เหรียญ

ส่วนสาเหตุที่ราคาตกต่ำ เพราะผลผลิตได้ทยอยออกสู่ตลาด และจะมากขึ้น ตั้งแต่เดือนพ.ย.นี้ เป็นต้นไป ซึ่งจะทำให้ราคามีแนวโน้มลดลงอีก ขณะที่มาตรการดูแลราคามันสำปะหลังที่รัฐบาลนำออกมาใช้ ยังไม่สามารถดึงราคาให้สูงขึ้นได้ ขณะที่แนวโน้มการส่งออก ยังชะลอตัว ทำให้ราคาส่งออกลดลง และกระทบต่อราคาหัวมันสำปะหลังสดในประเทศ

นอกจากนี้ ราคาข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ ยังลดลงอย่างต่อเนื่องเช่นกัน โดยเมล็ดข้าวโพด ความชื้น 14% จ.สุโขทัย กก.ละ 6 บาท เลยก กก.ละ 6.60 บาท น่าน กก.ละ 6.80 บาท เชียงราย อุทัยธานี และพิษณุโลก กก.ละ 7 บาท ต่ำกว่าที่กระทรวงพาณิชย์ ขอความร่วมมือให้ผู้ผลิตอาหารสัตว์รับซื้อที่ กก.ละ 8 บาท

นายทรงศักดิ์ ส่งเสริมอุดมชัย นายกสมาคมผู้ประกอบการค้าพืชไร่ จ.นครสวรรค์ กล่าวว่า แม้กระทรวงพาณิชย์ ขอความร่วมมือให้ผู้ผลิตอาหารสัตว์ชะลอการนำเข้าข้าวสาลี จนกว่าข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ในประเทศจะออกสู่ตลาดหมด เพื่อไม่ให้ราคาข้าวโพดตกต่ำ แต่ไม่มีรายใดทำตาม โดยต้นเดือน ต.ค.นี้ ข้าวสาลีนำเข้ารอขึ้นที่ท่าเรือ 55,000 ตัน ปลายเดือน ต.ค.อีก 220,000 ตัน และช่วง 8 เดือน (ม.ค.-ส.ค.) ปีนี้ นำเข้าแล้วกว่า 3 ล้านตัน และยังมีราข้าวสาลี รอการนำเข้าอีก 40,000 ตัน และยังนำเข้ากากข้าวโพดแล้วกว่า 400,000 ตัน ทำให้ผู้ผลิตอาหารสัตว์ไม่รับซื้อข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ในประเทศ หรือหากจะซื้อ จะตั้งเงื่อนไขการรับซื้อมากจนไม่มีการซื้อขายจริง

“ขอให้กระทรวงพาณิชย์มีมาตรการดูแล โดยกำหนดเป็นสินค้าควบคุม และกำหนดมาตรการนำเข้าไม่เช่นนั้น จะกระทบต่อเกษตรกรทั้งระบบกว่า 5 ล้านครัวเรือน เป็นผู้ปลูกข้าวโพดกว่า 1 ล้านครัวเรือน มันสำปะหลัง 1 ล้านครัวเรือน และข้าว 3.8 ล้านครัวเรือน”

ด้าน นางอภิรดี ตันตราภรณ์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ กล่าวว่า ขณะนี้ มาตรการดูแลราคามันสำปะหลัง มีผลใช้แล้ว หลังจากทีคณะรัฐมนตรี (ครม.) ได้อนุมัติ โดยมี 6 มาตรการ เช่น โครงการลดดอกเบี้ยเงินกู้ให้ผู้ปลูกมันสำปะหลัง, โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการเพาะปลูกมันสำปะหลังในระบบหยดน้ำ, โครงการสินเชื่อเพื่อรวบรวมมันสำปะหลังและสร้างมูลค่าเพิ่มโดยสถาบันเกษตรกร เป็นต้น นอกจากนี้ ยังให้ผู้ส่งออกต้องสต็อกมันเส้นไว้ในอัตราส่วน 1 ต่อ 1 โดยหากส่งออก 1 ตัน ต้องเก็บสต็อก 1 ตัน เพื่อให้มีการซื้อมาเก็บสต็อกมากขึ้น เป็นต้น

ข่าวจากหนังสือพิมพ์ คมชัดลึก ฉบับวันพุธที่ 12 ตุลาคม พ.ศ. 2559

“แจ๊ค หม่า” ออกแรงดันไทยรุกอี-คอมเมิร์ซ

“แจ๊ค หม่า” บิ๊กอาลีบาบาของจีน หรือ “สมคิด” จับมือช่วยกันพัฒนาเอสเอ็มอีไทยค้าขายผ่านอี-คอมเมิร์ซ เตรียมตั้งคณะทำงานร่วมกัน เร่งหนุนไทยรุกอี.คอมเมิร์ซ

นายสมคิด จาตุศรีพิทักษ์ รองนายกรัฐมนตรี เปิดเผยภายหลังนายแจ๊ค หม่า ประธานกลุ่มบริษัทอาลีบาบา เข้าเยี่ยมคารวะที่ทำเนียบรัฐบาลว่า เนื่องจากอาลีบาบามีความเชี่ยวชาญเกี่ยวกับธุรกิจเอสเอ็มอี และสตาร์ทอัพ โดยที่ผ่านมามีผลิตภัณฑ์ธุรกิจขนาดเล็กในจีนและอีกหลายประเทศประสบความสำเร็จมาแล้ว จึงต้องการเข้ามาช่วยเหลือเอสเอ็มอีและสตาร์ทอัพของไทย เพราะปัจจุบันประเทศไทยมีธุรกิจเอสเอ็มอีคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 90 จึงต้องการผลักดันให้ธุรกิจเหล่านี้มีโอกาสค้าขายในต่างประเทศมากขึ้น รวมทั้งต้องการช่วยส่งเสริมความรู้ให้นักธุรกิจไทยเข้าใจวิธีการค้าขายสินค้าผ่านอี-คอมเมิร์ซ สร้างความตื่นตัวให้แก่เด็กรุ่นใหม่เข้าใจวิธีการขายด้วย

“นายแจ๊ค หม่า ยืนยันไม่ได้ต้องการเข้ามาลงทุนในประเทศไทย แต่ต้องการเข้ามาช่วยเหลือผู้ประกอบการไทย โดยเฉพาะผู้ประกอบการเอสเอ็มอี และสตาร์ทอัพ ซึ่งอาลีบาบาเคยทำในจีนและประสบความสำเร็จมาแล้ว รวมทั้งช่วยยกระดับประเทศไทยเข้าสู่ไทยแลนด์ 4.0 เน้นใช้เทคโนโลยีและดิจิทัล” นายสมคิดกล่าว

ทั้งนี้ จะมีการตั้งคณะทำงาน 2 ฝ่าย แบ่งเป็นคณะทำงานของไทยและคณะทำงานจากอาลีบาบา เพื่อวางแผนร่วมกันให้เสร็จภายในระยะเวลา 1 ปี หรือปี 2560 ซึ่งทางอาลีบาบาต้องการเชิญชวนให้รัฐบาล

ไทยและผู้ประกอบการไปดูงานบริษัทในจีน พร้อมกับส่งเสริมสถาบันการศึกษาและชุมชนให้เข้าใจวิธีการทำ
ธุรกิจในยุคดิจิทัล

นอกจากนี้ นายแจ๊ค หม่า ยังสนับสนุนที่ไทยผลักดันโครงการระบบการชำระเงินผ่านอิเล็กทรอนิกส์
หรืออีเพย์เมนต์ของรัฐบาล เพราะไม่เพียงแต่จะลดการใช้เงินสดในอนาคต แต่จะช่วยเก็บข้อมูลของลูกค้าถึง
ความต้องการสินค้า สามารถนำมาพัฒนาสินค้าและธุรกิจให้เหมาะสมกับความต้องการมากขึ้น
ขณะเดียวกันยังสนใจที่จะร่วมลงทุนในโครงการพัฒนาระเบียงเศรษฐกิจภาคตะวันออก หรืออีอีซี โดยเสนอ
ให้มีการจัดตั้งเขตการค้าเสรีหรือฟรีเทรดโซน สำหรับธุรกิจเอสเอ็มอี เพื่อปลดปล่อยการค้านำเข้า-ส่งออก
สร้างให้ไทยเป็นศูนย์กลางการค้าของเอสเอ็มอีพัฒนาแพลตฟอร์มร่วมกันเพื่อให้รายย่อยค้าขายได้

รวมทั้งยังได้หารือเรื่องนักท่องเที่ยวจีนที่มาเที่ยวไทยจำนวนมาก ในอนาคตอาลีบาบาอยากมีส่วน
ร่วมคัดกรองนักท่องเที่ยวจีนที่จะมาท่องเที่ยวไทยให้เป็นนักท่องเที่ยวที่มีคุณภาพมากขึ้น ซึ่งคนจีนที่
ท่องเที่ยวในต่างประเทศส่วนใหญ่ใช้ระบบอาลีเพย์ จึงมีข้อมูลของนักท่องเที่ยวจีนด้านนี้พร้อมอยู่แล้ว

ขณะที่ในการบรรยายพิเศษสำหรับผู้ประกอบการรุ่นใหม่ หัวข้อ “Entrepreneurship and Inclusive
Globalization” นายหม่าแนะเคล็ดลับสู่ความสำเร็จในการทำธุรกิจสำคัญต้องไม่ยอมแพ้ โดยบอกว่า เคย
รู้สึกท้อถอยมากกว่าหมื่นครั้ง ทว่ายังพยายามต่อ ต้องรู้จักมองโลกเชิงบวก อย่ามัวแต่บ่นเพราะไม่เกิด
ประโยชน์ อีกทางหนึ่งให้มองหาโอกาสที่ซ่อนอยู่จากเรื่องที่บ่นพร้อมหาทางออกให้ได้

สำหรับประเด็นการระดมทุนเพื่อทำธุรกิจ ซึ่งเป็นประเด็นปัญหาใหญ่ของผู้ประกอบการหน้าใหม่มา
โดยตลอด ขณะเดียวกันการขอการสนับสนุนเงินทุนหรือร้องขอความช่วยเหลือจากคนอื่นไม่อาจทำได้ง่าย ๆ
ทางออกของเรื่องนี้ภาครัฐและสถาบันการเงินควรเข้ามาสนับสนุนเรื่องโปรแกรมทางการเงินให้ อยากรู้ก็ดี
โดยส่วนตัวชอบที่ผู้ประกอบการมีแนวคิดที่ แม้ไม่มีเงินแต่สามารถสร้างสรรค์อะไรขึ้นมาได้ ที่ผ่านมายัง
ชอบพูดคุยกับเอสเอ็มอีที่เต็มไปด้วยความหวังและความมุ่งมั่นที่จะประสบความสำเร็จ มากกว่าธุรกิจขนาดใหญ่
ใหญ่ที่มั่งคั่งมั่นคงและแข่งขัน

